

Ave maria regina celorum Ave gratia plerumque Domina Domini
 Ave ego mater Christi per te verba concepisti de spiritu sancto
 in muliere et angelus mense respondisti Ecce ancilla Domini
 fiat michi secundum verbum semper et credisti salvatorem mundi
 Ave plenissima donum fontis putei aquarum vivandis tuas
 et omnes te petentes petimus appellatione tuas flumines
 inferre ad nos emicare et ce ad ad mundum
 prebimus tuis placundis semina in carnis de quibus et
 quibus multos ora ut apostoli nos cruciat Ave
 nix as secula ut matris et omni omni qui glori
 ficat tua conceptionem ut ante plenum ante et p
 veniat ad domum regem in p angelis gaba
 lem Ave / maria

Incipit Quinque
 professor huius
 libelli

Incun. 210 - 212

X 15. 4. 14. die 20. September
 Inc. Gera

210-212

Inc.

XVII. 3. 3. a.

Gene

Canon. 210

et mox
metrica
osa in

Haen. 17. 88

Mag. B. S.

Chant. O. Konig
amoris ergo

Simonis Polkovic
nta of Laupf

Deus meus
insipientia
laus israhel
rauerunt e
u sunt in
tem sum u
et abierunt
tur me
in domino
psi uero e
uestimenta
me
um humila
universum t
domino gen
v vs. Popu
Impperiur
qui simul e
ui et non
ti mea pote

Ave maria regina celorum Ave
 Ave regis mater christi q[uod] solo verbo
 in unum facta es de singulis mater totius
 fiat mihi p[ro]p[ri]et[er] huius semper et
 Ave p[er]cipua d[omi]ni p[ro]p[ri]et[er] d[omi]ni
 de omib[us] p[er]petuis p[er]petuis app[er]t
 in p[er]petuis ad nos em[er]gere
 p[er]petuis n[ost]ris p[er]petuis p[er]petuis
 p[er]petuis in p[er]petuis ora ut ap[er]tate
 n[ost]ra ag[er] p[er]petuis in p[er]petuis
 p[er]petuis in p[er]petuis in p[er]petuis
 veniat ad d[omi]ni regem in p[er]petuis
 Ave Ave / maria

Incipit Quamvis possessor huius
 libelli

Incun. 250 -

X 15. 404 Reg
 Inc. Quia

210-212
 Inc.

XVIII. 3. 3. a.

que usque
 rsum me
 bam
 beneplaci
 ter si non
 voluntas tua
 nantes me
 torium me
 framea et
 Exurge
 um deus
 am.
 de
 qui me p[er]se
 n[ost]ris meis do
 natem tu am
 di me

Liber de vita et mor-
te aristotelis metricè
conscrip̃ta cū glosa in
terlineali

Haarlem 1788

Ex Libris

Christophorus
amoris ergo

Ex Legato Simonis Polkowitz
J. Gontu of Laupet

1

Incipit liber de vita et morte Aristotelis
omnium philosophorum principis

naturaliū sp̄s creataz .i. sine discōtinatione
Nature causa rerum rector sine pausa
    .i. effectus dicit̄ q̄libet creatura
Cuius factura fertur queuis genitura;
    encia p̄ducens poia tpa pmanens
Omnia naturans queuis per secula durans;
tribue diuinā de throno sapientiā
Mitte mihi diuam celi de sede sophilam
    habitantē fiat .i. laboris et vite
Regnantem tecum. vt sit isto tempore mecum
    adiuās subsidia
Me bene p̄fortans simul atq; iuuamina portans
intellect⁹ apta .i. agna
Mens per que nata mea scribere sit tibi grata
    .i. de aristotele intellect⁹ sup̄edo
De sapiente viro: cuius cor lumine miro
illuisti diuine sp̄s hoīes
Lustrasti diue super omnes philosophie
sp̄s aristotele .i. corruptū mortē dolorose
Quem si non fractum leti perflebilis actuz
    .i. filij dei .i. iusticie
Aduentus proles diue veri quoq; solis
sp̄s cristiane v̄tute luxisset
Post se liquisset fidei q̄ vi micuisset
existimat̄ scie exptis
Creditur a multis doctoribus artis adultis
sp̄s xp̄ane illuans cordis subtilitatē
Qz fidei lumen illustrans mentis acumen
sq; hereticos cognouisset utiliorē
Defensatorem vix sciuisset meliorem
Iste est liber de vita et morte Aristo. qui p̄ma sui diuinit̄e diuidit̄
in duas ptes. In quaz p̄ma determinat de origine Aristo. quantum
ad patres et locum. et de gestis circa suū discipulū Alexandrū mag

21 4

nū. In scda vo parte determinat de multiplicib⁹ sententijs ab eo inue-
tis. z indiuersa volumina collectis. ibi (Inde sua ppria) Prima vero
ps adhuc induas diuidit pres. qz in pbeniū z tractatū. Tractat⁹
vero incipit ibi (Nomen Aristotelis dat rē.) Probemū vero a pn-
cipio libri in quo diuinū implorat auxiliū. incipiēs a cōmendaciōe
diuine maiestatis. Dicens q^d deus sit omnū rerū causa z guberna-
tor cōtinuus. qz si ipse suā manū abstraheret. omnia in nihilū cade-
rent. Propterea postulat autor sapientiā de sede sue magnitudinis
per quā cōfortatus posset describere vitam sapiētissimi Aristotel⁹. q^d
si non fuisset mortuus. sed in vita pseruasset vsqz ad verbi dei incar-
nationē. qui est verus sol iusticie xp̄us deus noster. opinantur multi
antiqui doctores. q^d per lumen fidei ad supnaturalia intellectum il-
luminantis fuisset fact⁹ fortissimus oppuginator cōtra hereticōz fal-
sas in cristianā religionem hereses

Dubitat⁹ pmo circa tertuz. Vtrū deus sit omnū rez causa pdu-
ctiua. Solucio sic. patet pmo autoritate Genes^{is} pmo. In principio
creauit deus celum z terram. Sed nomine celi intelligit vnūuersoz
creatura. ergo omnia per ipz facta sūt. vt dicit⁹ Iohānis pmo. Rō-
ne aut sic patet. nullum agens finitū potest ex nihilo aliquid pdu-
cere. sed omnis creatura ē finite virtutis. solus autē deus est infinit⁹
ergo nō est mundus pductus a creatura. sed a deo create. Cōfirma-
tur autē sic. quia omnis creatura agit per motū. qui necessario pre-
supponit subiectū ipsius motus ergo ad minus illud subiectū nō
potest creatura pducere sed solus deus

Arguitur Dicit⁹ pmo phisicōz ex nihilo nihil fit sed an^{te} mun-
di creationē nihil fuit ergo nō potuit mundus postea produci Dicit⁹
dum q^d per virtutē naturālē ex nihilo nō potest aliquid fieri sed be-
ne per virtutem supnaturalem

Contra per virtutē supnaturalem nō fit aliquid ex nichilo ergo
zē Ans⁹ pbatur quia. anima est res supnaturalis tamē non potest
aliquid ex nihilo pducere. Dm q^d licet anima excedat naturā pro-
prie dictā ipsa tamen est sub natura cōmuniter accepta et est finite
virtutis z sic non dicit⁹ simpliciter supnaturalis z per psequēs nō po-
test esse pncipiū productiū alicuius ex nihilo sed semp producit
ex aliquo psupposito

Dubitat⁹ scdo vtrum in omnib⁹ opibus nostris diuinū sit im-
plorandū auxiliū Dicendū q^d sic patet pmo autoritate Boeci in
tercio de cōsolatione philosophie prosa nona dicentis Sed cū vti
in thymeo platoni inquit nro placet in minimis quoqz rebus diui-
num debeat implorari p̄sidū quid nunc faciendū censes vt illius
summi boni sedē reperire mereamur Immo candū in quā omnū re-

3
i longinq̃ .i. lris i p̃pinq̃ .i. p̃ vba aspera
Longe scriptura p̃pe sed per verbulā dura
.i. doctrias sup. aresto. .i. alexandro exenti

Dogmata qui menti dederat iuueni tamen enti

Dicantoz ponit occasionē dicti poris. scz quare aresto. dictus est
amator sapiētie. ideo scz quia natus est de gēte grecoz. a quib⁹ sapi
entia orta dicit̃. de quodā loco nat⁹ qui dicit̃ strageria. cui⁹ pater di
ctus fuit Pycomach⁹ **T**unc ibi (Doctor erat) dicit̃ q̃ aresto. p̃
ter multas doctrinas z vtutes erat factus magister Alexādrī mag
ni. q̃ in p̃ncipib⁹ vt eius narrat hystoria totū mundū sibi sub
iecit per sapientiā sui mgrī Aristotelis **T**ūc ibi (Cui⁹ fuit vndiqz
moris) notat diligēciā aresto. circa suū discipulū alexādrū. dicens
q̃ dedit regi bona consilia p̃senti z absēti i p̃pinquo vel in remoto.
absenti quidē per lras. p̃senti vero pdura z aspera vba. cui⁹ doc
trinas quīs alexāder esset iuuenis memorie tenaciter cōmendauit
dicta illi⁹ phi p̃sidera

Carmina pitagore fido circūspice mōre
illi⁹ phi tradita

Empedoclis dicta nobis concerne relicta
sicut intelligi illi⁹ phi doctrinis

Utere ceu sentis anaxagore documentis
illi phi

Conspice .leucippus socrates democrius hyppus
oē illud qd̃ dixerūt scim⁹ scia splēdere

Nuicquid dixere quos nouimus arte nitere
ille phs ille phs

Quod scripsit plato z heraclitus. ipse probato
sup. phi sciaz

Nel reliqui cuncti doctrine nectare puncti

Dic p̃firmat quod supra dcm̃ est. q̃ ātqui nihil scientialiter tra
diderunt. dicens hoc posse patere inspiciēdo dicta diuersoz philo
sophoz. qui nobis aliquā noticiā tradere intēdebāt. scz Pithago
re Empedoclis Anaxagore Leucippi Socratis Democriti z Hypp
pi. z quozinēqz alioz puncta. in quib⁹ nihil nobis certitudinalit̃
relictum inuenire possumus

sup. scriptis inuenire sup. possz

Nil p̃ter ea scire de dictis vel reperire

^{.I. aristotelē} ^{sup. ar.}

Huius quod gnari dictis queat assimilari
^{commentū}

Immo maritatu sit eis simul sociatum
^{figmentū}

Ut dicam vera dicti valet vna chimera
^{sup. ar.}

A multis unde manet ipse vocatus abunde
^{sup. phos}

Quos gnaros scimus. pceptor scribaq pms.
^{sup. ar. est}

Uic pmendat Aristotelē ab excellēti ordine in suis doctrinis ob
seruato. dicēs q nihil copulatu vniq a philosophis reliqs potest
dictis Aristotelis cōparari in quibus tam ornatus pcessus ē atq
firm⁹. quasi esset matrimonial in dictis suis (qui nunq dissolui po
test nisi per mortem) copula cuius dicta se habēt in cōparatiōe ad
aliorum philosophoz doctrinas. sicut chimera quod est animal fi
ctum in cōparatiōe ad cetera animalia in rerū natura subsistēcia.
quoz comparatio est sicut entis ad nihil. que in infinitū sine cōpa
ratione distant. Et tanq pms omnū philosophoz in dignitate
sciētiar erat dictator.

Alexandri ^{multiplicis modi}

Regis pellei diuerse maneriet

liber ^{manifestat .i. liber quē exposuit galterns}

Codex testatur galteri. qui recitatur

apte factor ^{modus} ^{diuersoz}

Clare gestorum series regis variorum

^{sup. est} ^{sicut ille troian⁹}

Quod mirum. rector fuit orbis velud hector

Uic psequenter dicit q regis Alexandri varia gesta qui dictus ē
pellens a ciuitate quadā conscribit galter⁹. in quo quasi miraculo
se dicit fore factum. q ipse Alexander velud ille fortis troianus he
ctor sit per totum mundum factus dominato per consiliū magistri
sui Aristotelis

alexandri gubnat

^{.I. aristotelē}

Quem regit tanta vere sapientia. quanta

pacta

^{.I. hoim}

^{cognita}

Præterita vita nunq fuit antea scita

Hic cōmendat Alexandrū ex sapiētia sui magistri quē sibi elegit
dicens q̄ tanta erat sapientia ipsius aristotelis. q̄ priorib⁹ tēporib⁹
in ea nullus sibi similis extiterit. de qua haberet memoria hominū.
p̄pterea solet dici. q̄ tria maxima ingenia naturalit̄ loquēdo fuerūt
in istis trib⁹. sc̄z Aristotele Salomone ⁊ Alberto. qui omnīū aliorū
philosophorū cognitiōē excedebāt. dempto solo xp̄o cui⁹ et⁹ matre.

sup. ar. diuine adhibuit finē sapientie

Hic ortum diue dedit portumq̄ sophie

sup. d. intellectus

Inuentrix cuius dici mens. quis satis huius

antiquorū sapientū

Predecessorum nullus quoq̄ philosophorum

tradidit sc̄ie p̄ncipia stabiliuit

Um q̄ quid dixit artis. quod lumina fixit

aliqd esse potuerit

Nel vere partis. quod quid fore quauerat artis

Hic autor cōmendat Aristotelē ex sua ordinata intēciōē. dicēs
q̄ in principio vite sue dedit operam philosophie. quā vsq̄ ad finē
vite sue cōtinuauit. Qui per suam sapientē diligentia cōscripsit om̄
niū scientiarū p̄ncipia ⁊ artis. de quibus nullus philosophorū an
te Aristotelē existentium fixe et firmit̄ aliquid tradiderat in ali
qua scientiarum.

.i. cōfirmationē fecit sciētis .i. philosophorū

Et complementum dedit artibus ipse scientum.

artes p̄ficit sup. phos excessit

Quas cōsummauit. ita q̄ cunctos superauit

.i. sc̄ia ornatu sup. philosophorū sup. p̄fecte

Arte decoratus. quia nullus eum comidatus

sup. ar. causa p̄positis

Ipsius dictis specie breuitatis amictis

aliqd

potuit

Addere quid sciuit. preualens quod dicere quiuuit

capi ab ar. rez naturas

Summi quā possit ab eo. qui res bene noscit.

alli q̄ tpe inuēta sue autoritates

Umquam comperta. nec sunt sua verba certa

in se hie. i. falsitate

Errorem sapere: falsi quicq̃ vel habere

oē illud qđ p̃posuit p̃bauit

Quicquid contexit rationis lumine rexit

tantā sapientiā sup̃remā

Tantam virtutem sūmam quam dico salutem

habere sup̃. aristotele mirabile

Posse tenere vīrum constat super omnia mirum

p̃suetos cursus

Super mortalis solitosq; status animalis

quare magis i. sine peccato i. diuin⁹

Lux dici potius debet sine crimine diuus.

i. manifesto

Quam mortalis homo. qđ pro vero tibi promo

Non est humanum non est quoq; dicere vanum

nullo tpe errare

Nuncq̃ peccare. diuinum disce vocare

p̃gregatio p̃hoꝝ

Sicut errorum tota ceterua priorum

sup̃. i. gr̃atie ābulasse veritatē parū

In tenebris isse veri modicum quoq; scisse.

splēduit i. aristoteles

Sed postq̃ luxit preciosa diecula direxit

sapiētia

Hunc. que prudentem nobis eliconā tenentem

p̃p̃lo gentili

erranti

Lux patuit genti tenebrarum fece furenti

successio

Posteritas nota nobis etiam sua tota

adiuta aristotele

Tanto fulta duce fruitur tantum modo luce

Dicit autor q̃ aristoteles tanto lumine sciencie erat instruct⁹ vt
sciētiā impfecte ab alijs tradita ipse cōsummaret et artificialiter
in scriptis reliqueret posteris. ita q̃ nullus p̃hoꝝ post eū suis dictis
aliqđ valeret addere. aut etiā aliquid dicere qđ ex suis scriptis ori
ginez non haberet **I**n cui⁹ etiā dictis nō potest inueniri aliqua fal-

stas. qz semp sua eloquia firmissimis rōnibus stabilitur. Qui pro
pter illius virtutis excellentiā sup ceteros mortaliū hominū stat
appellari potius debet deus q̄ homo. quia in suis dictis non er
ravit. qd̄ potius est diuinū q̄ humanū. Et hinc est q̄ eius elucēte do
ctrina ignorātiā gentiliū phoz effugauerit. Cuius ducis helicōa
ab helicon mōte in quo studebant dicta sapiētia ducit nos sine erro
re in viam veritatis.

originalis

turbis

Lux est fontalis riuos sapientibus alis

riui

Effundēs multos. qui contempnāt bene stultos
valde nobilis

Est nimis insignis ardens lucens simul ignis

sol

splendorem

Titan feruorem summum sapiensq; nitorem

sol

splendere

Qui dum lucessit venus ipsa nitescere nescit

dulci

Flos suauis more. quo flosculus omnis odoze
letat

Baudet perfusum. fore se sapientis ad vsum

frondib;

pinguib;

Arbor pulchra nimis ramis insignis opimis

pducūt

Diuinū poma distillant: culus acoma

pulchrū

fructum

pducens p̄ciosū

Pratum formosum germen tribuens generosum

sociatū

Oblectans cūctum spaciando ple sibi iunctum

Uic dicit autor q̄ Aristoteles habz se ad instar fontis scaturien
tis inter turmas sapientum. qui in eius pparatiōe riuuli dicūt. Ipe
enī est vt ignis lucens. reliqui vero igniculi ab eo splēdore sciaz ca
pientes. licet inquam in p̄spicua veritatis tradicionē ardet in erro
rum exstirpacione. ideo sol congrue appellat̄ ē. quia sicut ceteri pla
nete lumen a sole per se lucente recipiūt. ita reliqui philosophi veri
tatis notitiā ab Aristotele susceperunt. ipse enī arbor est in quo
ceteri tanq̄ in arboze rami radicantur. cui⁹ poma redolēcia sunt sci
entie fructificantes felicitatem: Qui est pratum formosuz diuersita

te florum. id est scientiarum plenum. germinans summe et vltimæ
felicitationis cognitionem.

norma

Regula nature diuino fulgida iure
paradigma aptū

Exemplar gratum dante natura creatum

In rebus factum summum q̄ nosceret actum
regula vitæ ornatissima spē

Iusticie norma veri pulcherrima forma
camera excellētis thesaur⁹

Cellula virtutis supreme gaza salutis
peritorum

Gloria doctorum seu gratia discipulorum

Artis dulce decus fuit iste per omnia grecus
plura p̄ qd dicā t̄būā. veracē

Letera quid referam. laudem sibi si dabo veram
deficiet tremet.

Lingua vacillabit narrando stilus trepidabit
ob id v̄tute dicat

Cur concludatur q̄ plenus laude feratur

Multus habens q̄ fari poterit scripto ve notari

Quic dicit q̄ **A**ristoteles diuino sui intellect⁹ lumine exēplar per
fectissimū inter oēs creaturas rōnales fuit creat⁹. qui iusticia prepol
lebat. in cuius p̄spectu neq̄ lucifer neq̄ hesperus preclar⁹ existit. for
ma veritatis impmutabilis ab omnib⁹ desiderate. camera oīm vir
tutum. thesaur⁹ salutis supreme. gaudiū doctoz⁹ et solamen discipu
lorum. splendor omīs artis. qui de grecis ortum suscepit. cui⁹ laudē
si quis enarrare intenderet. lingua balbuciet. stilus deteriorabit. q̄
propter eius laudis plenitudinem ingenio comprehendere. v̄l ser
mone explicare. vel calamo scribere nulli vnq̄ mortaliz hominū
conuenire potuit.

p̄ hec sup. dca

Mde sua propria referam de philosophia
obsequa secretarij t̄buit

Numina summiſte cui donauit pater iste

Ipsam donato commisit munere grato

an̄cedit

Grammaticos veros. qui precellit velud heros
 p̄scian⁹ doctrina diuin⁹
Proficius ip̄sius est solum dogmate diuus
 finem p̄ncipiū
Ipsius ad portum scribens qui dixerat ortum
 egregie q̄n seque

Istos preclare fari dum vis comitare
Hic autor posita ipsius phie diffinitione diuidit eam. dicens q̄
 phie alie q̄dem imp̄ialis. alia vero instrumentalis seu organica que
 alijs est in obsequiū. sicut organa corporis famulant̄ ipsi an̄ie. **T**ūc
 ibi **P**rima bifurcata. **D**icit q̄ ars instrumentalis diuidit̄ in grāma
 tica et logica tanq̄ in partes suas totuz partiū. **T**ūc ibi **G**ramati
 ce. **D**icit q̄ grāmatica est scia dirigens linguā ad p̄grue p̄ferenduz
 verba nostre locutiōis: docens cū modo p̄nūciādi p̄grue rectū mo
 dū scribendi. que q̄nis sit habens difficultatem. t̄n̄ est in p̄muni vsu
 p̄ quē eius difficultas tollit̄. **I**deo aristoteles nullū libz de ea p̄scrip
 sit. s̄ ipsi donato scribere p̄misit. qui vt aristoteles inter phisicos. su
 pra grāmaticos dicit̄ esse princeps excellētissim⁹. **Q**ui⁹ dicta imita
 tus ē p̄scian⁹ iniciando ex illis. et iterū ei⁹ doctrinā l̄ ei⁹ dictis fini
 nando quos p̄grue volēs loqui imitabit̄ in suis regulis et doctrinis

grāmatice magis p̄suetudo
Huius diffusus plus arte valet vsus
 accepta scia
Philosopho grata cur non est ars sua nata
 q̄n loquū sol⁹ diligēt
Sed dum quid fatur vsus sibi nudus amatur
 grossa sup̄ cleric⁹ rēnuū sup̄ sit ille
Rustica subtilis vitat. quamuis iuuenilis
 talis artis inenit̄ familiaris
Raro grammaticus logico reperitur amicus
 oculos lippitēs h̄itib⁹ rediosa
Et si formosa lippis lux est odiosa

Hic dicit q̄ vsus cōis ip̄sius grāmatice scie est pho magis grat⁹
 q̄ ipsa grāmatica. quā solū phs diligit p̄pter modū loquēdi. **E**t di
 cit cām illi⁹ eē istā. q̄ subtilis cleric⁹ semp̄ nauseat in grossis et turbi
 bus traditiōib⁹ sciaz. sed phs multū subtilis reperit̄ in p̄paratiōe

ad eundem grāmaticū. qui ad modū pice humanū eloquiū proferet
tis. suoz dictoz. sicut nec stultus. nō potens est reddere rōes. Et ideo
purus grāmaticus et logicus nunquā vel raro sunt boni amici. sicut lux
pulchra egrotantium oculis est inimica.

scia dilecta
Philosopho logica multum reperitur amica
qz utilis famulat

Tot namqz pie deseruiet philosophie
intellectus peticio doceat quia vitia sperne

Praxis quid dicat per eam quoniam mala vita
medacia certe agnitio vitatis

Falsaqz reuera refugit speculatio vera
ordinat. sepe speculatio. aiaz. intellectu cupientem

Dirigit hec mentem ratione vigere volentem
valeat deuiare defedare

Ne queat errare vel falso se maculare

Hic dicit qz phi et veritatis amatores multū diligūt logicalē sciē
tiā. cuius hanc dicit esse rōem. quia subseruit intellectui ad habē
dū cognitionē totius naturalis phie. Diuidit enī intellectus in practi
cū qui docet bona opari et mala vitare: et in speculatiuū: cuius est ve
rozū cognitionem acceptare et errorem falsitatis fugere. Et qm ad
vtrūqz loica est intellectus directiua. qz habz viā ad pncipia omniū
aliarū scienciarū. et sic in opabilibus non deformat affectus. nec
in speculabilibus defedat intellectum

loica tribuit
Ista modum dedit. cui tota sciencia credit
capere alijs

Sumere discendo quam cum reliquis reprehendit
difficilius scia parit

Noscuntur peius ars insimul et modus eius
qre scia imitat

Cur si queratur ars istam queqz sequatur
splēdescat logica

Ordine vexillo fulgescat et ista sub illo
sciam dimittere

Qui logicam suescit postponere discere nescit
logicū parē stulto esse refero

Hunc similem medico non frunito fore dico

medic⁹. sanat   ispicie   ultimo

Qui curat primo librum sed visit in ymo

Conspicit egrotum rediens mortis fore totum

Mors est in cista quociens res luditur ista

Criticabitur q[uod] logica tradit modum sciendi in acquisitione omnium aliarum sciendarum. quia modus sciendi est preponendus ante actualis acquisitionis scientiarum. quia absurdum est simul querere scientiam et modum sciendi. Et ideo volens habere scientiam ymitetur artis logice precepta. quia sicut verillum est signum victoriae. ita existens instructus in logica habet in se signum potestatis in colligendo omnes alias doctrinas humanitas haberi possibiles. Nec ante logica est talis nature quod eruditus in ea facit semper velle studere. sine qua si quis vellet accedere alias publicas scientias medico in experto similis dicitur qui primo visitat egrotum volens ipsum curare. et postea inspicit libros medicinales. rediens autem in maluit morbus. et effectus incurabilis postulat pecuniam promittens sanitatem falsa de recuperande sanitatis dispositione asserens ita quod deludens hominem. Sic in alijs scientijs perficere volentes absque logica non perveniunt ad sanitatem perfectam intellectus sicut nec medicus ad sanitatis recuperationem.

areflectes scie dedit regimen amicitie

Philosophus logice tribuit moderamen amice

logica finit ichognit

Quam consummavit inceperit et mediavit

proposuit p̄ciosas sepe p̄dicamētoz

Ededit eximias in primis Eathegoziis

denario finiat

Sub numero xeno clausit in ordine pleno

sub

esse örtas

ōlitas relatio

Est substantia natum fore quantum quale relatum

actio

passio

qñ vb

positio

Langens passium nunc hic retinens positium

Cic dicit auctor qꝫ logicalis sciencia est quasi gubernatrix nō per modum precipientis sed famulantis in comparatione ad omnes alias sciencias qꝫ aristoteles incept. primum. et finaliter perficiendo eam compleuit. qui in primis tradidit per lucide noticiam decem predicamentorum. que sunt substantia. quantitas. qualitas. relacō

actio. passio. quando. vbi. habitus. et positio.

quinq; vlib⁹ famulat^r doctrinis

Quinis portentis horum seruit documentis
q⁹ in sci⁹ scie aliq⁹

Porphirius sine quis est ignarus logice quis
specie acc⁹is d⁹na

Forma genusq; cadens proprium differre tradens
vlla mōstra platonis doctrinā

Hec sunt portenta platonica per documenta

Hic dicit q^d porphirius tradidit noticiam quinq; vniuersalium
que sunt genus species differēcia p⁹rium et acc⁹ens. quoz noticia
vtilis est ad habendū predicamētoz noticiam. vt ptz in principio
sui libri. sine quoz vniuersaliū cognitiōe nihil potest sciri in logica.
hec aut vniuersalia fm platonis doctrinā sūt mōstra. quia deficiunt
a suis perfectionib⁹. quia fm ipsum sunt per se subsistētia. et ita nō
possunt singularib⁹ dare esse nomen et rōnem. quod tamē fm verita
tem eis puenit fm diffinitionē vniuersalis. quia dicit Vniuersale ē
vnū versum in multis. s. singularibus seu inferiorib⁹

i. sex i. stilo

Principijs senis subtili scemate plenis
porritan⁹ innētus

Istis Gilbertus est deseruire repertus
illa terra i. episcopat⁹

Anglia natalis sua patria pontificalis
dignitat⁹ sup. gilbertū

Culminis ornatum in quem dedit atq; pbatum

Hic dicit q^d Gilbert⁹ porritan⁹ pposuit lib⁹ sex pncipioz. q^d petrus
hyspan⁹ appellat postp⁹dicamēta in sūmulis. quoz intelligētia ma
xime difficultat⁹ est ppter debilem entitatē talioz pncipioz naturis
rerum pueniēte. Iste aut Gilbert⁹ fuit in anglia natus. q^d ppter sue
vite pbitatem et doctrine excellentiā ibidē ad pōtificalis stat⁹ dig
nitatem fuerat exaltatus.

p⁹ hec ille liber

Hinc vt noscatur perihermenias habeatur
sup. lib pihermenias intellcū pfortat

Qui licet obscurus mentem solidat quasi murus
i. obscura doctrinas i. difficilia

Barbara per verba quia dogmata prestat acerba

.s. vba integ .i. constituit
Per que totalis oratio fit logicalis
Quid sit per verba obscura et difficilia. multum tñ utilis est qz docet quò oratio logicalis q̄ veri vel falsi est significatiua ex quibuscūqz e
tibus orationis combinari debeat
 noua logica statim *.i. in quatuor libris*
Ars noua mox sequitur quadrangula que reperitur
.s. noue logice *sic dictus*
Cuius librorum primus vult esse priorum
.s. libri p̄or *ptinet syllogismi formatio*
Sub cuius norma pausat silogistica forma
forma generalis syllogismi
Simplex et pura triplex distincta figura
.s. librorum *est sic appellat*
Alter et ipsorum liber exstat posteriorum
.i. facere demonstrationē valebis *agnoscere manifeste*
Tu demonstrare poteris quo discere clare
.i. causatiu
Demonstratiuus silogismus erit genitiuus
.i. scie *debite*
Artis perfecte fuerit si tradita recte
.s. scia demonstratiua
Gaudet hec innatis veris ac immediatis
manifestis *.i. a p̄ditione p̄ticulariū*
Pincipijs notis a partis lege remotis
a quibus p̄duci *erigit*
A quis causari conclusio vultqz probari

Dicantur dicat. qz Aristoteles edidit nouā logicā. que diuiditur in quatuor libros principales. int̄ quos p̄mus omnium est liber prior. q̄ tractat de formis syllogismorum. scz de modis et figuris. que figura di-
 stinguitur in tria membra. scz in primā secundā et terciā. in quāz
 prima medium subijciatur in vna p̄pōne et p̄dicatur in alia p̄pōne.
 in secūda figura bis p̄dicat in terciā vtro bis subijciatur. vñ. P̄ia
 prius mediū subijcit. post p̄dicat ipsum. Altera bis p̄dicat. ter-
 cia bis subijcit. Tunc ibi Alter et ipsorum autor dicit qz secundus li-
 ber noue logice vocatur liber posterior tractans de syllogismo demon-

stratino. qui est generatius scientie. pcedens ex proprijs primis
immediatis veris et vniuersalibus pncipijs separatis a lege parti
culariū. Et quib⁹ quidē pncipijs probatur et inducitur conclusio. de
qua est scientia.

.i. dyalectica vlt⁹ muneribus .i. post scias letat⁹
lib thopicoz iā dictas

Thopica de donis post hec gaudet rōnis
.i. thopice causat efficac

Cuius vi sortis generatur opinio sortis
.i. liber sic dūis

Tandem tractatus sit elenchorum numeratus
.i. libro elēchoz .i. deceptoria

Cui ratio tota vult esse sophistica nota
apparētis hz dubitat

Que satis apparet per eam. sed mens nimis aret
veritatē appetit. .i. sophistica

Quam forte quid veri. nam plus amat ipsa videri
hominū .i. deceptionis

Humane laudis est quesitiuaq; fraudis
intellectui supba venena

Cuius dat vita menti turgens aconita
satis documētis

Hic sat doctrinis logice proprijs data finis

Hic dicit q; liber thopicoz docet formare rōes pbabiles. ex qb⁹
colligit syllogism⁹ dyalectic⁹ opinionis generatiū. Tūcibi. Tan
dem tractat⁹. (Et q; vltim⁹ est liber elenchoz. qui tractat de syllogis
mo sophistico deceptionē in impicis causatiū. Et ideo solum facit
apparere mentē. q; apperētia est eius finis et nō scientia. q;re pmittit
mentē aridam et vacuā. solū sonendo mentis supbiā. Et in hoc fi
nitus est numerus libroz none logice.

oratoris facundia .i. aristoteli

Rhetoris ornatus dignos dat ei famulatus
pedissequa pulchre sicut

Abza sue belle velut obsequitur domicelle
accepta esse oratoris sciam

Dic logice partem gratam fore rethoris artem

sup. rethorica   agnoscit   scilicet

Que persuadere scit per communia vere

sup. rhetorice   rhetor   excellētissimus

Cuius erat fautor scribarum summus et autor

triplici   codice sup. librū

Triuo rhetorice libro quem scripsit amice

Hic dicit autor qd rhetorica pedissequa seu ancilla ē sequēs logi
ca sciam. sicut pedissequa seu ancilla sequit suā domicellā. Et ipsa
rhetorica habz veritatē hoibus psuadere p cōia ⁊ vera pncipia ad
alliciendū ipsos vt postulata psciāt. Cui⁹ rhetorice scie pncipalissi
mus autor fuit Aresto. de qua pscriptit tres elegātissimos libros.

.i. scia

Arsq; poetarum doctrinarum logicarum

.i. finis   .i. infim⁹

sup. finis

Terminus est p̄mus. vltra quē non est magis p̄mus.

sup. scia poetaz

Utitur hec signis exemplis se quoq; dignis

.i. acceptandū

.i. sperandū

Ad quod laudandum vel vituperandum

q̄re

sup. poesi est

.i. difficilis

Fabula cur rara sibi non exstat vel amara

sup. fabula

multociēs recta

Non fieret sine qua ratio sepius equa

augmētuz p̄bet

doctrinā

Nostro fomentum dat ei scribe documentum

sup. poesi p̄posuit duob⁹ codicib⁹

Hanc qui tractavit binisq; libris decoravit

Hic dē autor qd poesis ē finis logice scie. sicut dē translator poe
trie Aresto. i. plogo eiusdē. Gaudeāt viri studiosi se p̄plemētū logi
ce inuenisse. hec at poetica scia vtitur signis ⁊ p̄ueniētib⁹ exemplis
ad laudandū vel vituperandū aliqd factū. qui ē eius poesis finis.
fm quaz p̄uenientes laudandi vel psuadendi possunt capi rōnes.
q̄b⁹ p̄cedit in effectū. quā Aresto. tradit in duob⁹ libris sue poetrie

diuisio

Instrumentalis est artis sectio talis.

speculatiua practica

.i. p̄bia

Altera theozica praxisq; scit esse sophia

I. natural' methaphisica tria

Physica diuina mathematica numina trina

I. in qbus i. cognitio speculatia

In quis dotata remanet speculatio grata

Hic autor arte seu sciētia q̄ utimur tāq̄ instrumēto intellect⁹ quo
vadit in actū intelligēdi diuidit dicens .sciētiarū alia est speculatia
alia vō p̄ctica Speculatie scie finis est scire. p̄ctis vero opari final'r
Sub speculatiue scie noticia cadūt phisica seu naturalis phia. 2 me
taphisica q̄ dicūt p̄ctia phia. et mathematica tractās de quantitate
prima vel discreta. in quib⁹ anima dulcit fonec in actu speculandi
naturalū rez agnoscibilia rōnabiliē

Physica nature sibi prestat fulgida iure

sp. phisice

Ens bene cui notum vult esse mobile totum

i. mgf p̄bet optima fercula

Noster cui scriba donat crassissima liba

i. libris plūib⁹ docentē sp. scolariū

Cartallis multis que p̄sentantur adultis

i. liber phicoz ornatus

Physicus auditus forti ratione politus

i. animū generalib⁹ cognoscentē

Principijs mentem cōmunibus esse scientem

sp. p̄ncipia plene diffinit

Nature prestat que p̄fecte manifestat

sp. liber phicoz docet sine finio durari

Hic motum tradit sine fine manere

sp. motū inq̄rit i. primus motor

Per quē rimatur causam que prima vocatur

sp. p̄me cause nō p̄t i. v̄tus cognita

Cuius finita nequit esse potencia scita

Hic dē q̄ natural' phia docet de pulchritudine seu dispōne rez na
turaliū rōnabiliter Cuius natural' phie p̄mi libri. s. phicoz subiectū
est corp⁹ mobile fm Albertū. vel ens mobile fm sc̄i Thomā tanq̄
aliqd in hac sc̄ia p̄mo notum. in quo determinās cōioza natūe q̄ sūt
tanq̄ optima liba. i. intelligere volentib⁹ dulcia. descēdēs postea ad
specialiora. q̄ describit in diuersis libris natural' phie. Tunc ibi
(Phisic⁹) autor dē q̄ liber phicoz vocatur liber de phisico auditu

et hoc ppter duplicē eam. Prima qz iste liber pscriptus ē i cōi scolariū
audiētia sibi Arest. Secda qz in hoc libro tractat de cōiorib⁹ et genera
tionib⁹ nature pncipijs. q nō pncipiūt alio sensu q̄ sensu audit⁹. Tra
ctat enī ille liber de pncipijs rez naturalū. de natura de caus. de mo
tu. de infinito. de loco. de tpe. de vacuo. de ptibus subiectinis et inq̄
libus motus. et eorū dē ad inuicē ppatidē. inter q̄s mot⁹ finalis p̄tū
dit vnū esse motū ppetuū. et vnū ppetuū motore. cui⁹ potētia ē infi
nita et infatigabilis sine magnitudine sp̄ monens

.i. libru de celo et mundo .i. p locū ptractū

Celi tractatum dic ens per vbi variatum
docere

diuidere

Tradere perfecte poteris quod scindere recte

.i. stellis ornata

In rem terrenam simul et rem sidere plenam

.i. liber de celo et mundo

Celi naturam docet iste poliqz figuram

Hic ponit autor illa de quib⁹ tractat Aresto. in libro de celo et mū
do dicens q̄ ibi tractat de corpore mobili ad vbi. qd diuidit. quia
qdā sunt corpora terrestria. que sunt sub celo existētia. sicut q̄ttuor
elemēta. vt ignis aer aqua terra. et ex hīs cōposita. quedā sunt ce
lestia. que sunt vnde eam. celum empyreū immobile. primū mobile.
spera nona. celum stellatum. spera saturni. spera iouis. spera martis
spera solis. spera veneris. spera mercurij. et spera lune. Et de mom
Et figura ipsius celi tractat Arestoteles in scdo libro. Et finaliter
cludit determinando de locis elementorum in quarto

mlta .i. liber de generatione

Nosse facit plura tractatus de genitura

.i. regulam

Vertitur ad formam per quoz mobile normam

.i. formam

Per quam mutatur corrumpitur et generatur

Hic dicit autor q̄ Aresto. in libro de generatiōe tractat de mobili
ad formam fm cui⁹ mutationē res dicit generari vlt corrumpi. et de
illaz mutationū s̄biecto qd est materia prima seu yle. qd ē subiectū
generationis et modo quo dā omniū aliaz trāsmutationū vt ibidē
dicit Aresto. Et de mixtoz et elemētoz trāsmutatione. et de causis p
petuitatis generacionis et corruptionis

i. in libro de ipsiſſioni ſcientia habet
nib' metheorologicz

Libro metheoroz ſpeculatio traditur horum
ſpēs in tali elemēto

Quorum natura generatur in aere pura
vires exalata antris

Uel que concernis exterre nata cauernis
aliquo

Quorum ſunt quedam. que tunc ex talibus edam
i. cometa i. ardens

Lactea comata. vel ſtella per area lata
i. mare creſcens

Ignis nix grando pontus turgens aliquando
fulmine ventus

Ros nebule ſcatus tonitrus cum fulgure ſtatus
i. terremotus circulo lune yris

Motus terrenus halo ſimul arcus amenus
appetat ſcire aliq̄s

Talia cum reliquis cupiat cognoscere ſi quis
cordis operā det doctrinis

Libri vi mentis vacet iſtius documentis

Conſequenter dicit q̄ in libro metheoroz **A**reſto. determinat de illis
iſpreſſionib' q̄ generant in aere. ⁊ de illis q̄ generant in cauernis
terre. vt ſunt cometa. ſtella ardēs. ignita imp̄ſſio. nix. grādo. tumor
maris. ros. nebula. tonitrus. fulmē ventus. motus terre. halo q̄ eſt
circulo alb' arcūdās lunam in ſignum future pluuię. galaxia. et eſt
lactea via. que per modū vie in celo ex multitudine ſtellarū ſic appa
ret que ſm vulgares dicūt via ad ſanctū Iacobū. Quorū naturam ſi
q̄s uellit p̄fecti' agnoſcere p̄legat librū metheoroz ⁊ ei' p̄mētatores
mineralium eſt diuerſarū

Areſq̄ mineralium doctrinę extat variarum

Rerum mixtarum que dote carent animarum

Iſti dant vallum. ſal. ſulphur. petra. metallum
modicum eſſe

Noſter ſcriba parum cuius fecit ſore clarum

Hic docet q̄ noſter ſcriba **A**reſtoteles etiā determinat de minera
libus que ſunt quedam mixta ex elementis et in animata. Et ſūt in

quaduplici differentia. ut sunt. sal. sulphur. lapis metallū Et dicunt
mineralia a miera q̄ est q̄dā materia terre de qua ista mineralia sunt
f̄buēs doctrinas phisice

Librorum sextus dans dogmata phica textus
manifestans illi⁹ forme eēntiā habūdāter

Declarans anime natura opime
diffinitio illius materie forma

Terminus est factus anime bene corporis actus
sp. rei

Primus viuentis ac instrumenta tenentis
fouemur vitimur

Nos quo nutrimur motu sensuq̄ potimur
triplici letatur vetera

Hec specie trina gaudet per dicta vetrina
sp. poīa nutritina illa poīa illa poīa regitur

Nutrit et armatur sensu ratione suuatur
sp. nutritina sensitua p̄tingit

Plantis primo datur pecudiq̄ sequens sociatur
sp. rōnalis inspicat

Tercia debetur homini. qui cuncta tuetur
sp. libro de anima sociata libros oīa

Isti coniuncta dic esse volumina cuncta
p̄gnita aīaz p̄prietatis

Ex quibus est nota viuentis passio tota

Hic dicit q̄ sextus in ordine libror̄ naturalis phie ē liber de aīa
qui tractando de aīa declarat primo eius naturā diffinitue dicens
q̄ anima est principii quo viuim⁹ sentimus mouemur fm locum ⁊
intelligimus Ex quo eliciunt gradus vite que sunt vegetatiuū sens
fatiuū. motiuū fm locū. ⁊ itellectiuū Quis sunt tres spes fm scēti
tias antiquor̄ doctoꝝ. quaz prima est aīa vegetatiua. secunda sens
tiua. tertia est itellectiua. prima puenit plantis. secunda conuenit
bestijs. tertia hominibus tantum conuenit. per quaz quodāmodo
sibi possibilis est omnium rerum cognitio naturalis. Et tunc ibi
(Isti coniuncta) dicit q̄ omnes libri in quib⁹ determinatur de passi
onibus animalis. siue totius animalis. siue anime. siue corporis sūt
isti libro cōiūgendi. ut sunt libri de sensu et sensato. memoria et remi
scētia. ⁊ ceteror̄ libror̄ quos pbi parua naturalia appellant.
accepti

Entis sunt grati libri post hec animati

tribuit
Cui plantis nomen animalis donat et omen
plūmata bz tal' scia tminū

Et sic completam sortitur phisica metam
illi' gētis splēdida fili'

Noster arestoteles grecozum fulgida proles
nisi naturalis phia pgnita

Hic ni vixisset phisic male nota fuisset

Quid dicit autor q post determinationem lozorū prius recitare
rum sequit liber de vegetabilibus 7 plantis 7 animalib' in quib'
naturas diuersarum arborū 7 multoz animalūz satis mirabiles
(vt possz patere intuentib' pulcre describit noster Aresto. qui ortuz
sue natiuitatis habuit a grecis. in quo autor pmedare intendit Arc
stotelē in sua sapiētia. qz ex eo q a sapiētib' natus est. omnino sapiēs
dicit. quia didicit ab illis mores 7 prudentum consilia. Et ppter ea
si arestoteles non vixisset. naturalis philosophie notitia a nullo essz
pfecte tradita sicut ab ipso nobis docta ē In q concluditur euz finit
se omnium philosophozum sapientissimum.

methaphisica supme
Ars diuina satis summe comes est bonitatis
tribuit

Entis naturam que dat cognoscere puram
scia inqrit dīna

Ista theozia vestigat culmina dīa
sup. reb' est pgnicio

Cui de diuinis exstat speculatio finis
secretario arestotelē fūat

Ars pro summissa nostrum scribam tenet ista
sciam pulcris splēdere libris

Ipsam qui bellis fecit clarere libellis
libris mathematica scia latens

In quibus est multa mathesis doctrina sepulta
sup. mathēatica. sicut. pgnoscat debilit inenit

Que velut scitur imperfecte reperitur
qre pūata

Ad nos translata libris cur est viduata
arestotel' celsitudine sciuit vtrius

Nostri doctoris culmen qui nouit honoris

Uic dicit autor q scientia diuina seu metaphisicalis que est summa inter ceteras scientias tractat de ente in quantum ens. ⁊ de eius proprietatibus. que sunt vnum. verum. bonum. ⁊c. Et etia loquitur de rebus diuinis. scilicet de prima causa vniuersalissima que est deus ⁊ etiam de ipsis intelligentijs ad quas se habet oculus nostre intelligentie. vt dicitur secundo metaphisice. sicut oculus noctue ad lucis solucis. In quibus libris etiam de reb⁹ mathematicalibus tractat precipue in octauo. que mathematicalis scientia imperfecte nobis est tradita. ex eo quia libri Aristotelis tractantes de illis rebus ad nos non denenerunt vel valde imperfecte. vt patet in illoz librorum processibus

solū   q̄litate   scire   q̄ntitatē
siderū   ornata

Ista docet tantum sine quali cognoscere quantum

tantum

Terre mensura stellarum pulchra figura

intrinsicas

Regula formandi modulos. ratio numerandi

Hinc dant internas partes seu dona quaternas

Uic autor manifestat de quibus mathematicalis scientia docet dicens q illa ars solummodo docet naturam quantitatis fin q separata est a qualitatibus sensibilibus. Nam geometria docet artem mensurandi terras. Astronomia vero naturam astrozum. Musica vero docet modulacionem in cantu. quemadmodum arismetica rationem numerandi. Et tantum de scientijs speculatiuis aristotelis. Sequitur nunc de practicis scientijs Aristotelis iuxta diuisionē prius premissam

practica   etia

Actiuam praxis vehit actiuam simul artis
factiua   opandi cū manu   tenet scias

Prima suas partes manuales continet artes
artib⁹   excelsa   declarat   scia

De quibus eximia nil tractat philosophia
s. vñ   cognoscit

Usu funguntur per quem plus arte sciuntur

Uic osequē autor ponit diuisionē practicarū scienciarū ipsius aristotelis. Cui⁹ rō ordinis est. qz pfectiora sunt priora. sed speculatiua scia est pfectior q practica. ergo prius de illa et ei⁹ mēbris defini

nanit. Diuidit aut primum in practica actina et factina. Actina est
de rebus agilibus et talibus operationibus in quibus proprie non relin-
quit aliqua res operata. Sed factina est de rebus factilibus que sunt
res ad extra facte. cuius partes sunt artes manuales. et apprehendunt in hoc
versu. Nana nem miles navigatio rus medicina etc. de quibus par-
tibus philosophia nihil tractat. eo quod talium notitia potius habet per usum
quam per artem. nam eo quod sunt per consuetudinem facillime. scientia et
traditio non est necessaria eo quod ars secundum philosophum est circa difficilissima.

scilicet actina moralis philosophia acquirere valet

Altera noscitur quicquid mos prendere possit

propter quod

vocata

Quare moralis est dicta scientia talis

Nam vel perfecte docet vllum viuere recte

et plex

valuerit esse cognita

Esse tripartita tibi que poterit fore scita

disponit

familia

regit

Nel dispensatur per eam domus et moderatur

communi populi

Aut inter ciues proprios per eam bene viues

ethicorum

economicam

politicam

Ethica habet primam domus altera sed polis ymam

predicta

compilata

Omnia prefata libris sunt condecorata

aristotelis sapientis instructoris

laudati

Nostri cordati monitoris in arte probati

Hic dicit autor. quod altera pars ipsius practice scientie scilicet actina tra-
ctat de regimine et virtutibus moralibus hominum. ideo dicta est
moralis philosophia. Ista autem moralis philosophia diuiditur in
tres partes. scilicet in ethicam economicam. et politicam. Unde ethica
docet de regimine vnius hominis secundum se. et ideo illius subiectum po-
nitur homo felicitabilis. Sed economica docet de dispensatione seu
gubernatione domus et familie. Politica vero docet de gubernatio-
ne multitudinis seu ciuitatis. ideo dicitur a polis quod est pluralis
tas. et ycos scientia. quasi scientia tractans de regimine plurium

agnoscit

inuenit

Per talem scitur quo felix quis reperitur

dicere modica

diligere.

De quo tractare nunc pauca videbor amare

omniū sciunt cupere datū
Entis cuncta bonū noscuntur gliscere donum

sciētis vitē
In disciplinis fruitur quando nomine finis
finis inuestigat habeat

Qui si queratur: vt propter se teneatur
alicui⁹ alteri⁹

Et non vllius ob causam finis alius
vltim⁹ beat⁹ esse

Ipse supremus erit quo felix quis fore querit
nouissima exis felicitas

Vltima mortalis ens prosperitas animalis
sup. carnis beatitudines

Esse voluptatem predictam felicitatem
phi retulerūt veracit

Quidem dixere: quod falsum dicito vere
quia nihil

Namq; voluptatis nil humane probitatis
hō plane aialiu brutoz

Vir sapit expresse: sed pecudum dicit esse

Dictus vero status manet homini appropriatus

Hic dicit q; per philosophiam mortalis homo efficitur beatus. de quo autor noster in presenti libello parum intendit tractare. Docet enim ethica q; omnia bonū appetunt. et hoc probat inductiue in disciplinis et scientijs que sunt gracia alicui⁹ finis. sed finis et bonū coincidunt. Et est duplex finis. scz finis ppter se nō in aliū ordinat⁹ vt felicitas. Et alius est finis in aliū ordinat⁹. sicut sedere ad quietem animalis. et quies animalis ad fortificationē viri⁹ naturaliu. et per illum finē nullus potest fieri beatus. sed per primū finem qui non ē alteri⁹ gracia homo felix redditur. et ideo vltimus finis est ille. Tunc ibi (Vltima mortalis) recitat quorundam opinionem qui dixerunt vltima hominis felicitatem et summum bonum eius esse voluptatem corporalem. Sed hoc reprobat dicēs q; felicitas est bonum solum conueniens creature intellectuali. sed voluptas corporalis pueniens est hominibus et brutis. ergo illa non potest esse summū bonū. Et hec propterea non nominat fm veritatem aliqd bonū hominis. sed potius vitium tollens virtutem.

Nec dicetur honor quod sic ostendere conor

honorans honorata h3

Plus decorans floris decorata gestat honoris

Sed bona summa dato cuicumq; beatificato

fore felicitatē

Propter virtutem hanc dicimus esse salutem

ultimi

Quod summi doni non conveniet rationi

fore

asserto

Non tamen esse statum virtutem dico beatum

nihil

q; malū

hīc

felicitatis

Nil quoniam triste comprehendere vult status iste

virtutis

Tristis sepe status est nostre probitatis

Udic dicit auctor q; summum bonum non consistit in honoribus. **U**nus prima est ista ratio. quia felicitas debet esse in illo cuius est tāq; accidens in subiecto. sed honor non est in honorato s; in honorate ergo summum bonum non consistit in honoribus. **S**ecunda ratio quā ponit ibi (Propter virtutē) est ista. q; summum bonū ex quo est ultimus finis queritur propter se. sed honor nō est propter se. s; gratia virtutis fm boecium. ergo non est summum bonum. **T**ertiā rationem ponit ibi (Non tamen statum) quia status felicitatis debet esse sine tristitia. ex quo felicitas est status omnium bonorum aggregatione perfectus. sed cū honorib; sunt mixte multe tristitie. ergo in illo non consistit hominis felicitas. quod ad longum declarat boecius in tercio de consolatione

ultimi

pstat

denarij

Nec finis summi formam dat gracia nummi

accessus

multociēs

Ipsi aduentus quia sepius est violentus

violētia

supine

domo

Uisq; caret sede summe bonitatis in ede

Udic probat felicitatem nō consistere in diuicijs. cuius talem affligat rationē. quia nullus potest violenter fieri beatus. sed aliquis potest fieri diues violēter. **E**tiam summum bonum est quo quis ad eptō nihil ulterius desiderare queat. sed appetit habēdi diuicias

in infinitum crescit. Etiam beatitudo adepti amitti non potest. sed
dum de possunt finaliter amitti

sumum bonum illi phi
Rerum summa dea nec erit platonis idea
esse omnium rerum

Que fore cunctorum ratio queat una bonorum
agnosci non valet inueniri

Nam ratio sciri nequit. aut reperiri

Hic reprobat opinionem platonis dicens quod summum bonum non potest esse
idea boni. Inuis omnibus bonis sicut plato posuit. quod omni bonorum ratio
est diuersitas quod unum omnium habere non possunt. quam opinionem Aris-
toteles multipliciter reprobat primo ethicorum
supreme fuit beatitudinis.

Actio virtutis summe dat dona salutis

Perfecta vita si manserit ipsa petita
tempus vnalescitur una tribuit quis

Uter veluti mundo non unica donat profundo
manifeste valet purgare

Sic neque te dare poterit brevis hora piare
dicatur duplicatur

Si bene scindatur virtus merito geminatur

Hic dicit quod actiones virtutum sunt causa salutis si perseverant
sunt tales virtute operando usque ad finem vite hominis. Nam unus
virtutis actus non facit hominem virtuosum. sicut postquam unica parue-
rit profundo nondum est signum verum temporis vernalis. et sic bre-
ue tempus virtuose operandi virtuosum non facit. sed virtutes ang-
mentantur per continuam virtutum operationem.

Est quia moralis virtus vel spiritualis
studio talis virtus

Sub pargo moris prudentia culmen honoris
pollicia felicitate

Observat late civili prosperitate

Summe prudentem quapropter dico tumentem
supbientem sapientem

In regno mentis habitus regnat sapientis

Speculatiua ^{Felicitate diuina}
Contemplatiua cur prosperitateq; diua
beatus dicitur ^{pncipatur}
felix narratur sapientia cui dominatur
beat⁹ ^{illa scientia}
Est felix socius cui constat philosophia
phia ^{lucide}
Que nos preclare nouit dijs assimilare

Artibus ornatum dic esse deo simulatum
^{agnosci}
Hec se tota quia cerni dat philosophia

Hoc opus ergo pie speculari dic philosophie
Hic dicit q; prudentia est virtus moralis. z inter omnes illas te
net culmen honoris. hoc est q; sit omniu moralium virtutum pici
palissima. et conseruat prudentem in summa felicitate. Etiam ipa sa
pientia gubernans regnu anime facit hominem felicem fm vitam
contemplatiua. in q; dominum obtinet habitus sapientie. cui⁹ socius
fertur ipsa philosophia que facit hominem deo assimilari. vt inquit
Seneca ad lucillum dicens. hoc mihi philosophia promittit. vt me
parem deo faciat
beatus

^{ornatus}
felix iste status vult esse bonis decoratus
^{operatrix}

Quorum fortuna dominatrix permanet vna
bitudo ^{desiderat}

Ciuis vere bona plurima querit habere
facta ^{efficiunt aperta}

Virtutum gesta per que fiunt manifesta
nisi pecuniosus hilaris. abscondit magnanimit⁹

Ni sit nummosus. largus. latet. ac animos⁹
^{sum⁹ i⁹}

Non erit absq; bonis status excellens ratio

Per se natura studij nescit sua iura

^{cibo} ^{santate} ^{idiget} ^{vestitu}
Corporis cum victu sano sed eget vel amictu

magis
Sed plus sub primo ludet q̄ sub lare diuo
perit

Turbine multorum marcessit namq; bonorum
frenati freti p̄ncipib⁹

Terre siue maris dominis si non simularis

Non minus inde status poterit tuus esse beatus

Hoc complementum nostri scribe documentum

Præcipue nactum fertur deniq; peractum

Uic dicit q̄ stat⁹ felicitatē vult esse decoratus talib⁹ bonis. q̄ ca-
dunt sub dño ipsi⁹ fortune. Et p̄cipue status felicitatē civilis requie-
rit talia bona. p̄ quorū bonorū dispensationē debitā actus virtutū ma-
nifestat. q̄ si nō habz nummos nō pōt habere vsum v̄tur magni-
ficēcie. nec status rōnis in p̄templādo ⁊ gubernādo p̄t esse p̄fectus
sine istis bonis q̄ respiciūt hoīes. vt sunt cibus ad sanitatē corpis ne-
cessari⁹. ⁊ etiā vestes. q̄z primū tñ est magis necessariū. p̄ quorū bo-
norū amissionē honor hominis marcessit q̄ nō est similitudinē gerēs
cū p̄ncipib⁹ dñantibus sup mare ⁊ terram. prouincias ⁊ dominia
potest tamē esse absq; illis status v̄turū aīe. fm quā quis p̄templat
deum. in quo est toti⁹ philosophie finale p̄plementum
p̄posuit .s. atq; libros plures

Scripterat occulta tamen ipse volumina multa

Artibus occultis fuerant que prestita multis
diuinādi

Sunt velut alchima medicina sciencia diua

Diuinatores cuius sapiunt bene mores

Artibus astrozum dedit atq; volumina quorum

Copia subtrahitur nobis quia non reperitur

Uic dicit q̄ Aresko. scripsit multos libros ⁊ tractat⁹. q̄ nō ve-
nerunt ad nostrā noticiā per translatores librorū Aresko. sicut sunt
quidā libri de occultis tractantes. sicut de prestigijs ⁊ diuinationib⁹

de medicina. de theologia seu divina scientia. cuius imitatores et discipuli sunt bene in talibus experti. et etiam de astris edidit volumina. quorum noticia apud latinos non habetur
sp. aristotelem

Ecce ars vere simul hunc virtute nitere

Dixit quoniam viam per philosophiam

Estat compertus omni virtute repletus

Comparat eterne qui dum viteque superne

Vita nature proprie breviter periture

Efficitur fortis non curans vincula mortis

Cum videt in rebus varijs nec non speciebus

Iusticie normam talem vult prendere formam

Per quam felici iustus queat omne dici

Quando voluptates videt has putat improbitates

Cur mox sit castus luxur vitat quoque fastus

Et largus minimum negat esse bonum quoque summum

Semper re vera falsis profert quia vera

Estat veridicus quia bonorum summus amicus

Et fore prudentem planum satis est sapientem

Virtus moralis est omnis cui socialis

Philosophi veri mors talis debet haberi

Philosophus si sit. quem non hec gratia visit

Plusq̃ dicatur homo monstro consimulatur
sp. mōstro

Ordo nature solet esse cui male cure

Iste magister vt super omnes artibus vti

Perfecte scilicet omnes itaq; vincere quiviti

Lulmine virtutis dantis bona cuncta salutis

Dicantur dicit q̃ sicut **A**restoteles habuit plenitudinē p̃hicaꝝ
sciaꝝ ac omnium aliarum artium. quas in scriptis posteris suis re-
liquit. ita etiam habuit virtutū copiaꝝ. per quas comparat vitam
nature ad vitam eternam. quia vita eterna in secula seculorū est du-
ratura. vita autē nature momentanea. et si interdū ad aliquod tem-
pus durat. hoc tamē est in multis periculis. post que tandē necessa-
rio deficit. quia omne generabile est corruptibile. quod et determinā-
tione potentie ad maximū tandem corrūpit. propter cui⁹ vite me-
ritum mors naturalis non est timenda. quia in rebus mutabilib⁹ ⁊
rerum specieb⁹ sub vsu hominis cadentibus est cōprehendēda nor-
ma iusticie. per quam unicuiq; quod suum est redditur. **V**ir enim
iustus voluptates tēporales refutat sceleratas. quare carnis luxu-
riam vitat tanq̃ inimicam. **E**tiam largus. quia indispēdādo pecu-
niam non credit in ea esse summi boni rōnem. **S**ed per rōnē discre-
tionis homo prudens vera bona semp falsis prefert. hec autē prudē-
tia est omnium moralium virtutum principalissima dirigens omnium
aliarum virtutum actus ⁊ operationes in suos fines debitos q̃ cui-
libet vero philosopho dicit esse necessaria. quoniā sine prudētia phi-
losophus monstro cōparatur. quod causatur ex eo quia cadit extra
nature frequentem ordinationē. **S**ed quia **A**restoteles hanc prudē-
tiam cum ceteris virtutibus habuit. non monstro sed deo poti⁹ cō-
parari debet. qui noticiā recte vivendi cum scriptis suis poster⁹ tra-
didit perfecte. per quā eternam salutē adipisci valeant recte in spi-
ritu ambulantes.

Cuius virtutum cupias si cernere scutum
peccatorum

Conspice doctrinam scelerum summam medianam

Pectus **A**lexandri magni sine dote meandri

Qua satis armavit ipsum que sola beavit

Sic donis animus bonis fuit eius optimus

Ars simul et morum pbitas sunt nomina quorū

Non faciam festa describendo sua gesta

Nil quia curavit studium tantū sed amavit

Ipsius toto studiū cur ordine moto

Claret gestorum maiorum summa suorum

Sufficiant hec de vita eius repetita

Nic antoz pbat q̄ superius dictū est de **A**resto. scz q̄ alios docuit
prudētia quia docuit **A**lexandru magnū in tāta prudētia ut paucis
annis totū mundum sibi subijceret **E**t q̄ infert q̄ **A**restote. fuit ab
sidans in sciencijs et virtutib⁹ ac morib⁹ **D**e cui⁹ gestis ceteris hic
autoz nihil dicit quia pauca (eo q̄ studio vehementer adhefit) su
erunt que de eius vita dicta sufficiunt

post p̄dicta

sint manifesta

Post hec de morte sua quedam fiant tibi scita

sp. arz. infirmitatē gnedine p̄mi

Qui dum languoris cepisset mole gravari
mortē acq̄sit⁹ tristē

Unde fuit leti post vulnus adeptus amari

visitare accesserūt sp. arz. omnes phi

Visere venerunt ipsum cuncti sapientes

agnosce sue infirmitatē originē valde desiderātes

Scire sui morbi causam multum cupientes

P. ar. passum p magnitudine pene
Quem nimis affectum macie pre mole doloris
tenentē inuenerūt .f. pomi
Pomum seruantem repererunt .cuius odoris
.f. aris parum p̄buit inuamen sentire
Virtus ei modicū tribuit releuamen habere
incepit phos accedentes cernere
Ep̄it vt hos ad se venientes ipse videre
ph̄is .i. saluauit .f. ar. instanter
His optata salus ab eo fuit immediate
.f. phi dixerunt verba acceptę
Talia qui subito retulerunt verbula grate
aristoteles infirmatū
Vidimus o doctor post q̄ te debilitatum
noster animus tristitia turbatum
Nostrum cor fuerat mestu multo cruciatum
videmus adeptū .f. pene
Sed q̄ sentimus nunc te nactum releuamen
magnum aie nostre s̄buit psolationē
Ingens spiritui nostro donat medicamen
.f. vba pcepit audiri
Hec vt Aristoteles vigili bibit aure repente
retulit d̄perate
Subridens dixit .vestra diffidite mente
gaudeam amore .f. tp̄alis
O letor proprie nunc spe vite retinende
p q̄ leti vocabor .i. horrende
Nam scio .q̄ mortis vi tam capiar metuende
reservato in manu lenamen sentirē
Et nisi contento palma pomo releuazer
.i. pcul dubio mortis telis vincerer
Gemoto dubio lecti sacula supararer
gaudeo corpis pōdere p̄maboz
Letifico sed ego .q̄ carnis mole carebo
.f. carne destincta .i. eterne vite ipetrabo
Qua rupta dona vise melioris habebo

Ista est pars vltima in qua auctor determinat de mō mortis magistri Aresto. dicens q̄ quedā māifestabo vobis de eius morte. post q̄ Arest. incepit infirmari cecidit in vulnus letale a quo p̄ nullam medicinā curari potuit Quod postq̄ phi z sapiētes audierūt ad ipsum Arestotelē accesserūt in interrogantes eum de sui morbi origine. p̄ quē ipse Arestoteles valde macer factus erat ex nimia penatitate ipsi. Illis itaq̄ philosophis accedētib⁹ Arestoteles habuit pomū in manu sua. cuius odor mitigauit penā ipsius in tantū q̄ incepit illoz philosophoz p̄sentia cōsiderare. quos statim visos affectuose salutauit. Qui responderunt Arestoteli dicētes se multū tristes esse p̄pter eius morbum. quē tamē cum viderint aliq̄liū relaxatum gaminū sūt. Quibus itaq̄ dixit Arestoteles. q̄ vim mortis euadere nō poterit. Quis sua pena per pomū in manu reſernatū esset mitigata. tū sine dubio pestifera mors me app̄hendet. Sed hoc solamē mihi super est q̄ anima mea sepabit ab illa corruptibili carne bestialit cōtra spiritū recte cuncta appetentē desiderāte. que corpore exuta melioris vite munera z donationes p̄cipabit

.s. p̄dicta cui nomē ēat sijmō .i. phoz

Post hec vnus ei respondet sic sapientum
patum oī tpe tua doctrina

Presto tuum semper fuerat nobis documentum
doce .s. discipulos sciam intelligam⁹

Instrue nos talem doctrinam q̄ capiamus
.s. doctrinam p̄p̄ mortē tuā violēciā nō paneam⁹

Per quam morte tua leti vim non timeamus
p̄ quā p̄solationē nostra aīa recordabit

Per quod solamen nostrum cor grande tenebit
more p̄suetο corruptione tristabit

Atq̄ minus solito propria de morte tenebit

Nic dicit q̄ vnus de istis sapientib⁹ z philosophis cui nomē ēat sijmō dicit ad Arestotelē magistrū suū ex quo doctrina tua sēper fuit nobis parata. rogo dēz nobis doctrinā q̄ nō timeam⁹ mortem vt mens nostra non sit grauata diu violēciā mortis meditamur. q̄ ita gravis z amara ē. vt nūq̄ p̄mittat hominē perfecte gaudere.
statim .s. pho

Noster Arestoteles mox sic responderat illi

p̄solando sodales corde amaro

Solando socios turbatos pectore tristi

parum   lenamen sentio fragore
 Huius adhuc modicum pomi releuabor odore
     instrua   .i. cū magno conatu
 Atq; docebo vos magno non absq; labore
     in suprema   .s. phi sapientia
 Creditis in summa nunquid vos philosophia
 multociens pgnita   est qsi diuina
 Sepe mihi visa que res exstat fere dya
     .i. aias sp. phia   .i. pboz illustrare
 Mentes que nouit sapientum clarificare
 dono   salubri sp. aias   sp. phia
 Munere felici quas dicitur ipsa beare

Aristoteles implet petitionē suā discipuli symonis consolādo suos
 socios in mentis amaritudine pstitutos dicens. q adhuc modicum
 mea releuabit infirmitas ex odore huius pomi. vt possim vobis hāc
 manifestare doctrinā. Et est ista q philosophia que est rex diuinaz
 humanarūq; cognitio solet mentes hominū illustrare ad intēdūz
 entis eterni extra celum existētis cognitionē. a quo cūctis derivatū
 esse vinere et intelligere. his quidē clarius his autē obscuri. In cu
 ius cognitione hominis summa pslit felicitas. **Iohānis xvii.** Nec
 est vita cēna vt cognoscāt te deum verum. z quē misisti ihū xpm. q
 cognitione adepti nihil est vltēri. quod quis adipisci valeat cui
 boni excellētissimi natura omnium temporalū sitim delet. faciēsq; cu
 pere dissolui. z esse cum xpo. qd nobis pcedat de in secula benedicte
Cōclusio ergo finaliter z cum veritate dico. q Aristoteles (p dei
 misericordiā quā ex intimo cordis affectu implorauit dicēs. **D**eus.
 entium miserere mei) sua sancta ac preciosa morte potit. translat
 est ad eterne beatitudinis solium. Quis em̄ sane mentis de huius rei
 veritate ambigere possit. cuz Aristoteles habuit dei omnipotētis no
 ticiam. q etiā deum summoz bonoz communicatōrē non diligeret.
 cum dicat pmo libro de celo et mundo q extra celū est ens a quo cū
 ctis derivatū est esse. scz tā naturālē q gratuitū. Qui quidē aristote.
 ita necessariū fuit ante verbi dei incarnationem. sicut necessario
 collatio gratie presupponit conditionē ipsius nature. quia Aristote
 les fuit legis nature maximus doctor. et compilator subtilis. Ex q
 patet q Aristoteles fuit precursor xpi in naturalibz. sicut Iohan
 nes baptista fuit precursor xpi ad preparandum ipsi plebē pfectā
 in gratuitis. Nec obstat Aristotelē fuisse ante legē grē. quia dē Aug.
 q aliqui erant homines veteris legis scti z nature. qui per grām p
 sonalem fuerunt de noua lege. Et hoc est qd dicit Apololus ad Ro.

No 6n

1. anos .ij. **O** gentes legem non habentes naturaliter agunt ea que
sunt legis. quemadmodum noster Aristoteles fecit. ut patet in sciencijs
ab eo traditis. **C**ontra quem murmurantes sunt generaliter omnes be
gardi et lollardi. qui videntes testicam in alterius oculo. in proprijs
autem oculis trabem minime conspiciunt. quibus omnibus silentium
impono. quia ipsis proprios status et condiciones bene consideranti
bus sciunt se ipsos et status eorum omnino reprobos. ut in Cle
mentina Ad nostrum. de hereticis. cum concord. ibi statum et religio
nem ipsorum intueri valent se ipsos iudicaturi.

Explicit liber de vita et morte Aristotelis

Sit Sans des 1540 le 24 j^ul^{ien}
Jully m. Crocaina.

BIBLIOTHECA
VIRI. L. L. L.
GRADUENSIS

in tu a

domine.

laur m. al

ligna locum

OS

ies

saluati et

illuminet

cum mih

humilia

in sinum

me

et seu

hi.

toris et a

mine.

ab hon

ue

of abs

me ex

12

A a a B b b C c c D d d E e e F f f G g g H h h I i i J j j K k k L l l M m m N n n O o o P p p Q q q R r r S s s T t t U u u V v v W w w X x x Y y y Z z z

Tu exur

Constitution / 1. 1. 1848

